Kilpailukyvyn parantaminen

VR Trackin yrityskohtainen kilpailukykysopimus
- ***ORMO-sopimus 1.2.2017*** -

Kilpailukykysopimuskokonaisuus

1. Työaika
2. Työpaikkakäsite
   2.1 Yleiset periaatteet
   2.2 Varsinainen työpaikka vai ei?

3. Matkatyö ja kustannusten korvaukset
   3.1 Työntekemispaikka
   3.2 Yksityiskohtaiset matkustusmääräykset
   3.2.1 A. Matkat työmaatehtävissä (A-mies)
   3.2.2 B. Matkat varsinaiselta työpaikalta (B-mies)
   3.2.3 C. Oman auton käyttö
   3.2.4 D. Yhteisiä määräyksiä
   3.2.5 E. Työnantajan auton, työvarusteiden ja työvaatteiden säilytys kotona

Kilpailukykysopimuskokonaisuus

4. Varallaolo
   Yleistä
   4.1. Soveltamisala ja voimaantulo
   4.2. Varallaolomuoto
   4.3. Varallaolomallit
   4.4. Varallaolokorvaukset
   4.5. Projektipalkkiomalli ja vasteaikasaldojen seuranta

5. Työryhmä neuvottelee uudesta varallaolomallista sekä keskimääräisestä työaikamallista
6. Työaikapankki

Sopimuksen tarkoitus

- Kilpailukykysopimuksella pyritään tehostamaan VR Trackin toimintaa, työmenetelmiä ja työehtoja siten, että ne edistävät yrityksen kilpailukykyä.

Kilpailukykysopimuksen voimassaolo ja soveltamisala

- Uudistettu Rautatiealan työehtosopimusta (JHL) muuttava kilpailukykysopimus on nimetty **ORMO**:ksi ja se on voimassa vuoden 2019 loppuun asti, ellei sitä irtisanota päättymään 3kk irtisanomisajalla vuoden 2018 loppuun.

- ORMO-sopimus tulee voimaan 1.2.2017.

Kilpailukykysopimuksen voimassaolo ja soveltamisala

- Sopimusmääräykset ovat **ensisijaisia** suhteessa sopimuksen voimassaoloaikana mahdollisesti toteutettaviin työehtosopimuksen muutoksiin, elleivät osapuolet muuta nimenomaisesti sovi.
- Korvataan rautatiealan työehtosopimuksen vastaavat määräykset

Kilpailukykysopimuksen tarkoituksen toteutumisen seuranta

- Seurantaryhmä: JHL ja Trackin edustajat
  - Tarkastelee tarkoituksen toteutumista.
  - Raportoi havainnoistaan vuosittain sopimusosapuolten muodostamalle seurantaryhmälle.
  - Soveltamisopas päivitetään
- Osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan muutoksia sopimukseen, mikäli tarkastelussa havaitaan, että sopimus tai sen osa osoittautuu käytännössä toimimattomaksi tai osapuolten yhteisen tarkoituksen vastaiseksi.
- Osapuolet pyrkivät kaikin mahdollisin keinoin edistämään sopimuksen tarkoituksen toteuttamista.
- Osapuolet sitoutuvat kouluttamaan yhteistyössä sopimuksen tuomat muutokset esimiehille ja luottamusmiehille järjestettävissä koulutustilaisuuksissa.

ORMON VARSINAINEN SISÄLTÖ

1 Työaika

Pääsääntö:

- Työntekijän on oltava työpaikalla työajan alkaessa, **työaika alkaa työpaikalla.**
- Matkustamista ennen työnteon aloittamista ja matkustamista työnteon päättämisen jälkeen
  - ei lueta työaikaan,
  - ei katsota työsuoritukseksi,
  - ei vaikuta ylitöiden kertymiseen.
- Työaikaan luetaan yleensä vain se aika, jonka työntekijä suorittaa työtään tai hänellä on velvollisuus olla työnantajan käytettävissä työpaikalla.

1 Työaika

ORMO 5§
sivu 4

Poikkeus pääsäännöstä:

- Työnantajan nimenomaisesta määräyksestä tapahtuva työnantajan osoittamalla tai varustelemalla autolla ajo työajan ulkopuolella silloin, kun kyydissä on kuljetettavia työntekijöitä, työkaluja tai auto muutoin tarvitaan työsuoritukseen. => on työaikaa
- Tämä siis edellyttää, että:

kaikki

  - **a)** työnantaja antaa nimenomaisen määräyksen;
  - **b)** työnantajan osoittamalla tai varustelemalla autolla ajetaan työajan ulkopuolella; ja
  - **c)** kyydissä on kuljetettavia työntekijöitä, työkaluja tai auto muutoin tarvitaan työsuoritukseen.

  =>Jos **a), b) ja c)** täyttyvät on tähän käytetty aika työaikaa.

  - **Esimerkkejä:**
  - *"Vakiovarustellun" auton käyttäminen kulkuvälineenä työvuoron ulkopuolella* = **ei työaikaa**.
  - Erikseen määrätty normaalista työtehtävästä poikkeava työkalun kuljettaminen työvuoron ulkopuolella = **työaikaa**.
  - Pakollinen lähtöpaikka + työnantajan järjestämä pakollinen yhteiskuljetus + ei oikeutta mennä muulla tavalla = **työaikaa.**
  - *Vapaaehtoinen lähtöpaikka + työnantajan järjestämä vapaaehtoinen yhteiskuljetus + oikeus mennä haluamallaan tavalla* = **ei työaikaa.**

1 Työaika

- Pääsääntöisesti **kuljetaan suoraan asunnosta tai majoituksesta työntekemispaikalle ja takaisin**.
  - Työnsuunnittelun tai materiaalien taikka työkalujen nouto voi vaatia kulkemista kokoontumispaikan tai huoltopisteen kautta **=>** Työaika alkaa joko työmaalla tai kokoontumispaikalla riippuen siitä, onko kokoontumispaikan kautta tarpeen kulkea (**työnantaja määrittelee tarpeen**).

2 Työpaikkakäsite
Varsinainen työntekemispaikka vai ei?

ORMO 5§
sivut 5 ja 7

Yleiset periaatteet

- Jokaisella työntekijällä on joko
  - varsinainen eli kiinteä työntekemispaikka, **ns. B-mies**; tai
  - hän työskentelee erityisillä työntekemispaikoilla siten, ettei hänellä ole varsinaista työntekemispaikkaa, **ns. A-mies**.

- Työnantaja määrittelee erikseen kunkin työntekijän osalta, kumpaan ryhmään työntekijä kuuluu.
  - Ammattinimike ei ole määräävä, vaan todelliset työskentelyolosuhteet.

- Varsinaista työntekemispaikkaa ei ole, mikäli työn lyhytaikaisuuden vuoksi erityistä työntekemispaikkaa joudutaan vaihtamaan.
- Työskentelyolosuhteet ovat ratkaisevassa asemassa harkittaessa onko varsinaista työpaikkaa vai ei.
- **Tilapäiset muutokset eivät muuta määrittelyä**, olosuhdemuutosten tulee olla pysyviä.

2 Työpaikkakäsite - Varsinainen työntekemispaikka vai ei?

ORMO 5A§
sivu 5

A. EI VARSINAISTA TYÖNTEKEMISPAIKKAA - **ns. A-MIES**

- **Varsinainen työntekemispaikka puuttuu** sellaisilta alan työntekijöiltä, joiden työskentely yhdessä työkohteessa kestää *lyhyen* ajan.
- Käytännössä tällaiset työntekijät matkustavat päivittäin tai lähes päivittäin asunnostaan tai työmaamajoituksesta suoraan työmaalle **eli erityiselle työntekemispaikalle**.
- Näillä työntekijöillä ei ole varsinaista (kiinteää) työntekemispaikkaa.
- Pääosalla VR-Trackin työntekijöistä, joihin sopimusta sovelletaan, ei näistä syistä johtuen ole varsinaista (kiinteää) työntekemispaikkaa.
- Näihin työntekijöihin noudatetaan kilpailukykysopimuksen kohtaa A. Matkat työmaatehtävissä, **ns. A-mies**.

2 Työpaikkakäsite - Varsinainen työntekemispaikka vai ei?

ORMO 5B§
sivu 7

B. VARSINAINEN TYÖNTEKEMISPAIKKA - **ns. B-MIES**

- **Varsinaisella työntekemispaikalla** tarkoitetaan paikkaa, jossa työntekijä **vakituisesti työskentelee.** Tällaisia työntekijöitä ovat esim. korjaamoilla työskentelevät henkilöt.
  - *Mikäli **työnantaja kuitenkin poikkeuksellisesti edellyttää**, että työntekijä **päivittäin** tai **lähes päivittäin** käy esim. työnantajan hallilla, varastolla tms. paikalla hakemassa työmääräykset, työssä käyttämiään asusteita, työvälineitä (työkone, auto ym.) tai muuta työn tekemisen kannalta vastaavaa, työntekijällä voidaan katsoa olevan **varsinainen työpaikka**.*
- Näihin työntekijöihin, joilla on varsinainen työpaikka, noudatetaan tämän työehtosopimuspöytäkirjan kohtaa: B. Matkat varsinaisilta työpaikoilta, ns. **B-mies**.

A. Matkat työmaatehtävissä, erityinen työpaikka

Ei varsinaista kiinteää työpaikkaa ja työskennellään pysyvästi työmailla
- ns. **A-MIES**

- Matkakorvaukset on jaettu sen mukaan, **yövytäänkö** työmatkalla vai ei.

ORMO 5A1§
sivu 5

1. Yöpymistä edellyttävät matkat

PÄIVÄRAHA

- **Päiväraha** 41 euroa matkavuorokaudelta vuonna 2017
  - Päivärahan maksaminen edellyttää yöpymistä
  - Työnantaja päättää yövytäänkö työmatkalla
  - **Sopimus ei tunne osapäivärahaa** – sellaista ei makseta

MAJOITUS

- **Majoitus**
  - Työnantaja päättää majoitustarpeen.
  - Huomioidaan työmatkan pituus, kesto ja työvuoron sijoittuminen.
    - Esimerkiksi aamuyöllä päättyvän työvuoron vuoksi voi matkustaminen olla hankalaa kulkuyhteyksien puuttumisen takia.
  - Kohtuullinen majoitus paikalliset olosuhteet huomioon ottaen.
  - Jos ei majoituta matkustajakodissa tai hotellissa, tulee majoitustilassa tai sen välittömässä läheisyydessä olla ruoanlaitto- ja peseytymismahdollisuus.
  - **Mikäli on sovittu, ettei majoitusta järjestetä**, maksetaan 22 euroa yömatkarahana.
    - *Uudessa ORMOssa yömatkaraha on nostettu 22 euroon (verotonta 12 euroa)*

A. Matkat työmaatehtävissä, erityinen työntekemispaikka

Ei varsinaista kiinteää työpaikkaa ja työskennellään pysyvästi työmailla

ORMO 5A1§
sivu 5

1. Yöpymistä edellyttävät matkat

- **Matkakustannusten korvaaminen**
  - Matka = matka työntekijän asunnolta/majoituksesta työmaalle ja takaisin.
  - **Ei korvauksia, mikäli työnantaja on järjestänyt kuljetuksen (auto, juna).**
  - Kuinka monta kertaa maksetaan? Matkakustannukset halvimman julkisen kulkuneuvon mukaan maksetaan matkoista työntekijän asunnosta työmaalle ja takaisin seuraavasti:

MATKA-KUSTANNUS

    - **Työmaan vaihtuessa esimiehen määräyksestä.**
      - *Työntekijän itse pyytämän siirron (esim. saman talon sisällä) perusteella ei matkakustannuksia korvata.*
    - Jouluna ja juhannuksena
    - Vuosiloman aikana, ellei loma satu edellä mainittujen pyhien aikana (ei makseta kahteen kertaan, sovelletaan lähtökohtaisesti viikon jaksoissa määrättyihin lomiin).
    - Työntekijän sairastuessa erityisellä työntekemispaikalla, kun työnantaja määrää työntekijän palaamaan kotiin työntekijän terveydentilan sitä edellyttäessä.
  - Matkakustannusten korvausten määriä tarkistetaan verohallinnon verovapaista matkakustannusten korvauksista antamien päätösten mukaisesti.

A. Matkat työmaatehtävissä, erityinen työpaikka

Ei varsinaista kiinteää työpaikkaa ja työskennellään pysyvästi työmailla

ORMO 5A1§
sivu 5

1. Yöpymistä edellyttävät matkat

- **Matkustamiseen käytetyn <u>ajan</u> korvaus** työmaan vaihtuessa
  - Maksetaan yhteensä <u>enintään 12 tunnin</u> yksinkertainen tuntipalkka matkoista asunnosta työmaalle ja takaisin työmaan vaihtuessa esimiehen määräyksestä.
  - Matka-aika ei ole työaikaa, eikä ko. aikaa lasketa mukaan ylityökertymään.
  - Edellytyksenä, että työmaa vaihtuu esimiehen määräyksestä.

MATKA-AIKA

A. Matkat työmaatehtävissä, erityinen työpaikka

Ei varsinaista kiinteää työpaikkaa ja työskennellään pysyvästi työmailla

2. Päivittäiset matkat – Ei yövytä

- Päivittäisten matkakustannusten korvaukset
  - Matkat asunnosta työmaalle ja takaisin, etäisyyden mukainen korvaus kilometritaulukon mukaan

yli 5 km	3,05 euroa
yli 10 km	yli 10 km
yli 20 km	8,27 euroa
yli 30 km	11,02 euroa
yli 40 km	12,40 euroa
yli 50 km	16,54 euroa
yli 70 km	20,15 euroa
yli 90 km	23,41 euroa
yli 120 km	27,55 euroa
yli 160 km	**38,55 euroa**
yli 200 km	**40,00 euroa**

ORMO 5A2§
sivu 6

- Saman päivän aikana useampia työmaita -> Matka mitataan matkan mittaamisen lähtökohdasta lyhintä käytettävissä olevaa liikennöitävää tietä pitkin suoraan kauimpana sijaitsevalle työmaalle.
- Taulukkokorvaus maksetaan **vain yhden kerran edestakaista matkaa kohden**.
- Ei korvauksia, mikäli työnantaja on järjestänyt kuljetuksen (auto, juna).
- *Jos esim. työnantaja ei ole järjestänyt kuljetusta, työntekijä asuu Turussa ja työmaa on Kaarinassa, on etäisyys n. 9.3 km ja päivittäinen korvaus 3,05 €.*

A. Matkat työmaatehtävissä, erityinen työpaikka

Ei varsinaista kiinteää työpaikkaa ja työskennellään pysyvästi työmailla

ORMO 5A2§
sivu 6

2. Päivittäiset matkat – Ei yövytä

- Matkakustannusten korvaukset (*jatkuu*)
  - *Esimerkki 1*: Jos työntekijä kulkee bussilla asunnolta työmaalle ja takaisin, **maksetaan** edellä mainitut korvaukset. Turku-Kaarina tapauksessa 3,05 €.
  - *Esimerkki 2*: Jos työntekijällä on työnantajan auto käytössä, katsotaan työnantajan järjestäneen kuljetuksen, **eikä** edellä mainittuja korvauksia **makseta**.
  - *Esimerkki 3*: Jos työntekijällä on työnantajan auto käytössä ja työnantaja on nimenomaisesti määrännyt työntekijän kuljettamaan muita työntekijöitä tai työkaluja, **ei makseta** edellä mainittuja korvauksia kuljettajalle eikä matkustajille, mutta matkustamiseen käytetty aika katsotaan kuljettajalle työsuoritukseksi ja siten työajaksi. Matkustajille tämä aika ei kuitenkaan ole työaikaa eikä matkustaja saa em. korvauksia.

A. Matkat työmaatehtävissä, erityinen työpaikka

Ei varsinaista kiinteää työpaikkaa ja työskennellään pysyvästi työmailla

ORMO 5A2§
sivu 6

2. Päivittäiset matkat

- **Ateriakorvaus 10,25 €**
  - **Edellytykset** ateriakorvauksen maksamiselle:
    - Työmatkasta **ei suoriteta päivärahaa**.
    - Työntekijä matkustaa päivittäin työmaalle, jonka etäisyys hänen asunnostaan tai muusta sovitusta matkan mittaamisen lähtökohdasta on **yli 40 km**.
    - Työntekijällä **ei ole** ruokailuaikana tilaisuutta varsinaiseen työnantajan järjestämään **työpaikkaruokailuun** erityisellä työntekemispaikalla tai sen välittömässä läheisyydessä (käytännössä yksi **(1) kilometri**).
      - Työnantajan järjestämällä työpaikkaruokailulla tarkoitetaan työnantajan sopimusruokailupaikkaa, jossa työntekijä ostaa ruokailun enintään ravintoedun verotusarvolla (sopimusruokailu).
      - Tiedot sopimusruokapaikoista löytyvät Verstaalta hakusanalla *työpaikkaruokailu*: https://vrgroup.sharepoint.com/sites/verstas/henkilosto/henkilostoedut/tyopaikkaruokailu

Esimerkki 1 – Ei varsinaista työpaikkaa – A-mies

- Henkilö on 4 viikkoa komennuksella.
- Kulkee junalla.
- On järjestetty majoitus.
- Lähtö sunnuntaina Seinäjoki klo 18.46 paluu perjantaina Seinäjoki klo 19.29.
- Matka yhteen suuntaan 357 km.

Lähtö-paikka	Määrän-pää	Työaika	Lähtö/ paluu	Kesto	Matka-aika	Päiväraha	Ateriakorvaus	Matkakulujen korvaus
Seinäjoki	Helsinki	7-16	su-pe	4 viikkoa	2x3h7min=6h14min	4x5x41€=820	ei	ei

Työmaan vaihtuessa (alussa ja lopussa) yht. max 12h matka-ajan palkka
Juna Hki-Seinäjoki kestää 2h37min.
Ei ole työaikaa.

Yöpymistä edellyttävissä matkoissa maksetaan päiväraha

Maksettu päiväraha, ei ateriakorvausta.

Työnantaja järjestänyt kuljetuksen = juna (työntekijälle ei synny matkakuluja)

Esimerkki 2 – Ei varsinaista työpaikkaa – A-mies

- Henkilö kulkee päivittäin (ei yövy) Riihimäki-Helsinki-Riihimäki.
- Kulkee junalla.
- Ei ole järjestettyä majoitusta.
- Henkilö on työajan alkaessa työmaalla.
- Lähtö Riihimäki klo 6.00 paluu Riihimäki klo 16.52.
- Matka yhteen suuntaan 69 km

	Ei kiinteää työpaikka a	Kiinteä työpaikka	Lähtö-paikka	Määrän-pää	Työaika	Lähtö/ paluu	Kesto	Matka-aika	Päiväraha	Ateriakorvaus	Matkakulujen korvaus
KORVAUKSET	x		Riihimäki	Helsinki	7-16	päivittäin	4 viikkoa	Ei sovellu päivittäiseen matkaan	Ei (koska ei yövytä)	4x5x10,25€=205€	

Päivittäinen matka yli 40km => ateriakorvaus, jos ei sopimusruokailu-mahdollisuutta

Työnantaja järjestänyt kuljetuksen = juna (työntekijälle ei synny matkakuluja)

B – MIES

eli on varsinainen työntekemispaikka

B. Matkat varsinaiselta kiinteältä työpaikalta – B-MIES

Tehdään tilapäinen matka varsinaisen kiinteän työpaikan ulkopuolelle työhön kuuluvien tehtävien suorittamiseksi

- Matkasta kotoa varsinaiselle (kiinteälle) työpaikalle (esim. korjaamo, varasto, halli) ei makseta matkakorvausta. Tämä on **tavallinen työhöntulomatka**, eikä siitä täten makseta mitään.
- Korvauksia voidaan maksaa kun B-mies tekee **tilapäisiä matkoja erityiselle työntekemispaikalle**.

ORMO 5B§
sivu 7

- B-miehelle maksetaan:
  - Joko päivärahaa, tai korvausta matkasta aiheutuneista kustannuksista, mutta ei molempia.
  - Korvausta matkustamiseen käytetystä ajasta.

B. Matkat varsinaiselta kiinteältä työpaikalta – B-MIES Tehdään tilapäinen matka varsinaisen kiinteän työpaikan ulkopuolelle työhön kuuluvien tehtävien suorittamiseksi

ORMO 5B§
sivu 7

- **Päiväraha 41 euroa maksetaan:**
  - työntekijälle, jolla on varsinainen (kiinteä) työpaikka, **yli 10 tunnin** matkasta, kun tämä matkustaa työmaalle tai muulle erityiselle työntekemispaikalle, jonka etäisyys hänen asunnostaan tai varsinaisesta työpaikastaan on yli **40 kilometriä** riippuen siitä kummasta matka on tehty.
  - Matkasta, jolla **joudutaan yöpymään** (oletuksena yli 10 h) ja etäisyys yli 40 kilometriä
  - Erityisen työntekemispaikan on lisäksi oltava yli 5 kilometrin etäisyydellä sekä varsinaisesta työpaikasta että asunnosta.
- Sopimus ei tunne osapäivärahaa

B. Matkat varsinaiselta kiinteältä työpaikalta

Tehdään tilapäinen matka varsinaisen kiinteän työpaikan ulkopuolelle työhön kuuluvien tehtävien suorittamiseksi

ORMO 5B§
sivu 7

- **Majoitus**
  - Työnantaja päättää majoitustarpeen.
  - Huomioidaan työmatkan pituus, kesto ja työvuoron sijoittuminen.
    - Esimerkiksi aamuyöllä päättyvän työvuoron vuoksi voi matkustaminen olla hankalaa kulkuyhteyksien puuttumisen takia.
  - Kohtuullinen majoitus paikalliset olosuhteet huomioon ottaen.
  - Jos ei majoituta matkustajakodissa tai hotellissa, tulee majoitustilassa tai sen välittömässä läheisyydessä olla ruoanlaitto- ja peseytymismahdollisuus.
  - Mikäli on sovittu, ettei majoitusta järjestetä, maksetaan **22 euroa** yöpymisrahaa (verotonta 12 euroa).

B. Matkat varsinaiselta kiinteältä työpaikalta

Tehdään tilapäinen matka varsinaisen kiinteän työpaikan ulkopuolelle työhön kuuluvien tehtävien suorittamiseksi

ORMO 5B§
sivu 7

- **Matkakustannusten korvaukset**
  - **Mikäli** työntekijällä, jolla on varsinainen työpaikka, **ei ole oikeutta päivärahaan**, maksetaan hänelle tilapäisestä matkasta varsinaisen työpaikan ulkopuolelle päivittäistä matkakustannusten korvausta **kilometritaulukon** mukaan.
  - Jos maksetaan päivärahaa tai **työnantaja on järjestänyt kuljetuksen, ei taulukkokorvausta makseta.**
  - Työnantajan katsotaan järjestäneen kuljetuksen myös niissä tapauksissa, joissa työnantaja on osoittanut työnantajan auton työntekijän käyttöön, jolloin päivittäistä matkakustannusten korvausta ei makseta päällekkäin.
    - ***Esimerkki:*** Silloin kun B-mies tekee tilapäisen matkan varsinaisen (kiinteän) työpaikan ulkopuolelle ja tämä johtaa siihen, että B-miehen työhöntulomatka pitenee yli 5 km, B-miehelle maksetaan pidentyneen työhöntulomatkan osalta kilometritaulukon mukainen korvaus.
      - **=>** *B-miehen normaali varsinainen (kiinteä) työpaikka sijaitsee 10 km hänen asunnostaan. Tilapäisen matkan takia B-mies joutuu menemään juna-asemalle, joka sijaitsee 16 km hänen asunnostaan. Hänen työhöntulomatkansa pitenee näin 6 km => B-miehelle maksetaan 1 x 3,05 €.*

B. Matkat varsinaiselta kiinteältä työpaikalta

Tehdään tilapäinen matka varsinaisen kiinteän työpaikan ulkopuolelle työhön kuuluvien tehtävien suorittamiseksi

- **Matka-ajan korvaukset** työajan ulkopuolella
  - Päivittäisestä työajan ulkopuolella suoritetusta tilapäisestä matkasta maksetaan matkaan käytetyltä ajalta korvauksena matkan omavastuuosuuden **eli 30 minuuttia ylittävältä osalta** yksinkertaista tuntipalkkaa.
  - Omavastuuosuus vähennetään sekä meno- (30 min) että paluumatkasta (30 min).

  - Matka-ajan palkan maksamisen edellytyksenä on työpäivän alussa matkustaminen asunnosta suoraan työntekemispaikalle ja työpäivän päättyessä työntekemispaikalta suoraan asunnolle kulkematta huoltopisteen/kokoontumispaikan kautta.
    - ***Esim:*** Menomatka suoraan työmaalle, siten että työt voivat alkaa klo 7, paluu kokoontumispaikalle työajan puitteissa => menomatkasta 30 min ylittävältä osalta yksinkertainen tuntipalkka, työmaan ja kokoontumispaikan välinen matka työaikaa, kokoontumispaikasta kotiin ei korvausta.

  - Matkustukseen käytettyä aikaa seurataan tilijaksoittain pyöristäen tuntimäärä lähimpään puoleen tuntiin.

  - Matka-aika ei ole työaikaa ellei se ole samalla työsuoritus (esim. ajetaan työkonetta) eikä se näin ollen vaikuta ylitöiden kertymiseen.

B. Matkat varsinaiselta kiinteältä työpaikalta

Tehdään tilapäinen matka varsinaisen kiinteän työpaikan ulkopuolelle työhön kuuluvien tehtävien suorittamiseksi

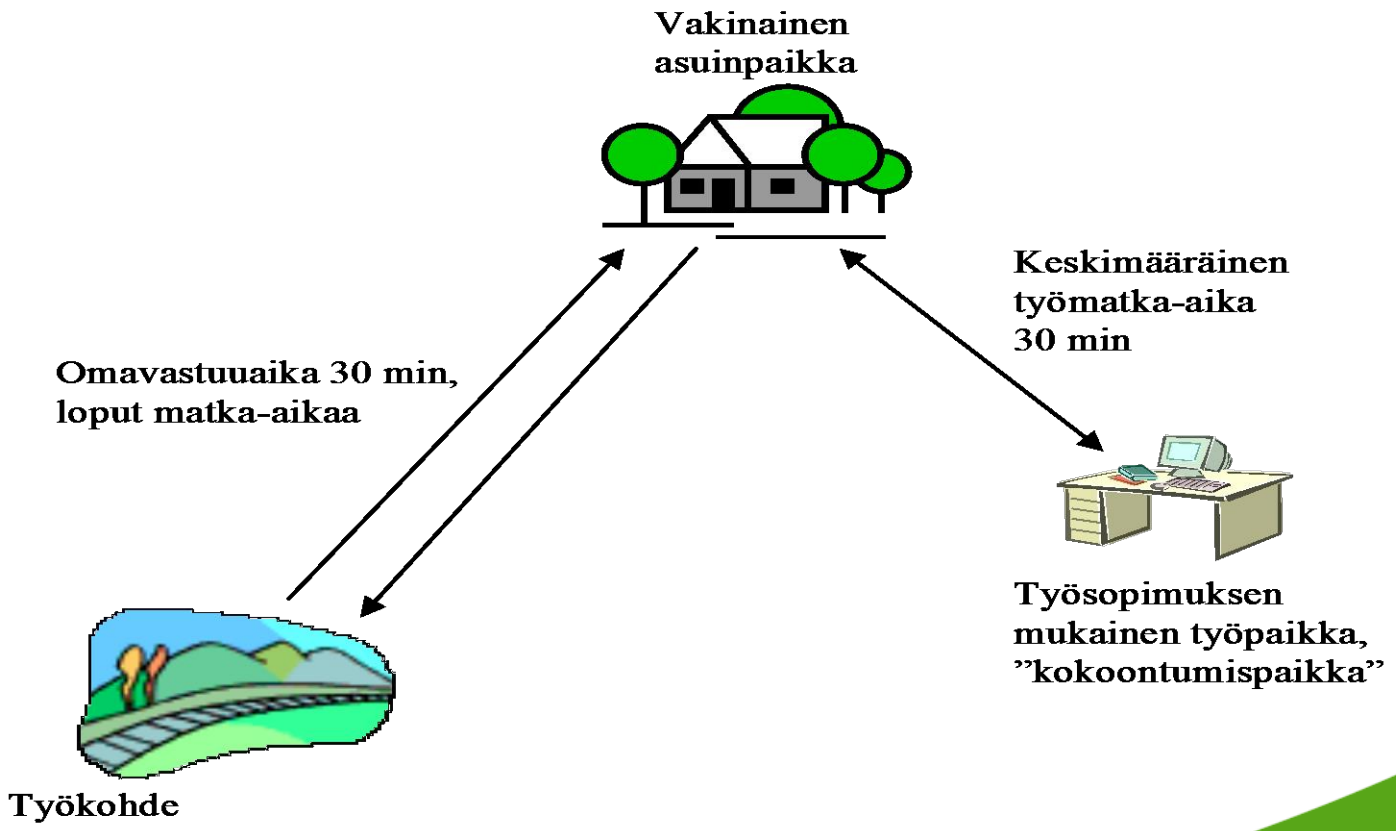

B. Matkat varsinaiselta kiinteältä työpaikalta

Tehdään tilapäinen matka varsinaisen kiinteän työpaikan ulkopuolelle työhön kuuluvien tehtävien suorittamiseksi

ORMO 5B§
sivu 7

- **Ateriakorvaus 10,25 €**
  - Edellytykset ateriakorvauksen maksamiselle:
    - Työmatkasta ei suoriteta päivärahaa.
    - Työntekijä matkustaa päivittäin työmaalle, jonka etäisyys hänen asunnostaan tai muusta sovitusta matkan mittaamisen lähtökohdasta on yli 40 km.
    - Työntekijällä ei ole ruokailuaikaan tilaisuutta varsinaiseen työnantajan järjestämään työpaikkaruokailuun erityisellä työntekemispaikalla tai sen välittömässä läheisyydessä (käytännössä yksi (1) kilometri).
      - Työnantajan järjestämällä työpaikkaruokailulla tarkoitetaan työnantajan järjestämää ruokailua, jossa työntekijä ostaa ruokailun enintään ravintoedun verotusarvolla.

B. Matkat varsinaiselta kiinteältä työpaikalta

Tehdään tilapäinen matka varsinaisen kiinteän työpaikan ulkopuolelle työhön kuuluvien tehtävien suorittamiseksi

Varsinainen työpaikka
Tilapäinen matka varsinaisen työpaikan ulkopuolelle

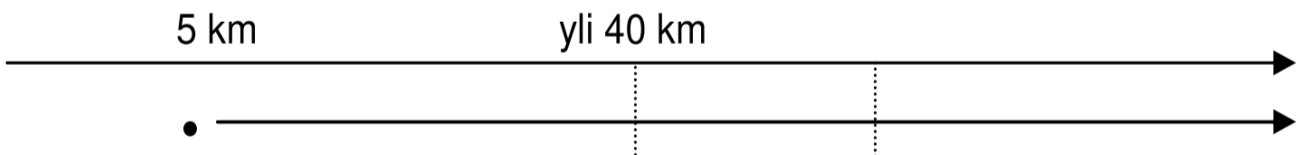

Päivittäisten matkakustannusten korvaus
- ei makseta matkakorvausta, jos työnantaja järjestänyt kuljetuksen

Ateria-korvaus

Päiväraha yli 10 h matkasta + yli 5 km varsinaisesta työpaikasta ja asunnosta

Muut yhteiset määräykset

Muuttuneen työvuoron vaikutus

ORMO 4§
sivu 4

- Milloin viikoittainen säännöllinen työaika on järjestetty tai viikoittaisesta ja vuorokautisesta säännöllisestä työajasta on sovittu JHL-TES:n 7 a §:n kohtien 2 - 6 tai 9 kohdassa tarkoitetulla tavalla tai tämän sopimuksen tarkoittamalla tavalla, säännöllisen työajan alkamis- ja päättymisaikojen tulee käydä ilmi työtuntijärjestelmästä tai tehdystä sopimuksesta.

- Milloin joudutaan poikkeamaan ennalta laaditusta työtuntijärjestelmästä:
  - päivätyötä klo 7.00 - 16.00 lukuun ottamatta, ja
  - ilmoitus muutoksesta tapahtuu alle seitsemän vuorokautta ennen muutosta
- maksetaan ensimmäiseltä muuttuneelta työvuorolta 30 euron korvaus ilman korotuksia ja lisiä.

C. Oman auton käyttö

ORMO 5C§
sivu 8

- Oman auton käyttämiseen liittyvästä kilometrikorvauksen maksamisesta on **aina sovittava erikseen esimiehen kanssa**. Ei automaatio edes niissä tapauksissa, joissa työmaalle ei ole mahdollista kulkea muulla tavalla.

- Oman auton käytöstä maksetaan korvauksena 41 senttiä/km. Mikäli samassa autossa kulkee useampia henkilöitä, maksetaan lisämaksua 3 senttiä/hlö/km. Ko. 41 sentin per km lisäksi ei makseta kilometritaulukon mukaisia korvauksia (sivu 19).

- Kilometrikorvauksen maksaminen ei vaikuta päivärahan maksamiseen.

D. Yhteisiä määräyksiä

ORMO 5D§
sivu 8

- Matkavuorokausi
  - Enintään 24 tunnin pituinen ajanjakso, joka alkaa työntekijän lähtiessä työpaikaltaan tai asunnoltaan ja päättyy hänen palatessaan edellä mainittuun paikkaan. Kun matkaan käytetty aika ylittää viimeisen täyden matkavuorokauden yli 6 tunnilla, päivärahaa maksetaan 41 euroa.

- Matkan mittaamisen lähtökohta
  - Matkan pituus mitataan työntekijän asunnosta lähtien työmaalle, jollei muusta ole paikallisesti sovittu.
  - Työntekijän tulee antaa selvitys asuinpaikastaan työsopimusta tehtäessä. Mikäli työntekijän asuinpaikka muuttuu ja matkat mitataan asunnosta, matkan mittaamisen lähtökohdan muuttamisesta on sovittava.

D. Yhteisiä määräyksiä

ORMO 5D§
sivu 8

- Matkan mittaus
  - Matka mitataan lyhintä työntekijän käytössä olevaa kulkureittiä käyttäen matkan mittaamisen lähtökohdasta työmaalle. Matka mitataan joko yleisten teiden tai radan mukaisesti riippuen siitä, onko työntekijän tarkoituksenmukaisinta kulkea autolla vai junalla.
  - Käytännössä, mittaaminen voi tapahtua käyttäen luotettavaa internet-karttaohjelmaa (esim. google maps).
- Matkustamisen selvittäminen
  - Matkasta aiheutuvien kustannusten korvaaminen sekä muut matkaan liittyvät yksityiskohdat tulee tarvittaessa selvittää ennen matkalle lähtöä.
- Maksaminen
  - Matkustamiseen liittyvät korvaukset maksetaan jokaisen palkanmaksun yhteydessä työnantajan edellyttämän selvityksen, kuten matkalaskun, perusteella.

E. Työnantajan auton, työvarusteiden ja työvaatteiden säilytys kotona

ORMO 5E§
sivu 8

- Työntekijälle, joka pääsääntöisesti säilyttää työnantajan osoittamaa autoa kotona, maksetaan säilyttämiskorvauksena **150 euroa** vuodessa.
- Työntekijälle, joka säilyttää työvarusteita tai työvaatteita kotona, maksetaan säilyttämiskorvauksena **120 euroa** vuodessa.
- Käytännössä lisät maksetaan kuukausittain normaalin palkanmaksun yhteydessä.
  - Kun työnantaja on osoittanut työnantajan auton työntekijän käyttöön, maksetaan työntekijälle korvauksena auton säilyttämisestä **12,50 euroa kuukaudessa**.
  - Kun työntekijä säilyttää työvarusteita tai työvaatteita kotona, maksetaan työntekijälle säilyttämisestä korvauksena **10 euroa kuukaudessa**.
- Korvauksen saamisen edellytyksenä on, että autoa, varusteita tai työvaatteita säilytetään kotona vähintään kaksi viikkoa kuukaudesta.

VR TRACK

SISÄINEN

ORMOn muutokset yhteenvetona

Yhteisellä matkalla

ORMOn muutokset yhteenvetona

- Vahvistettu sopimus perustuu nykyiseen KKS:en seuraavin muutoksin;
  - Muuttuneen työvuoron korvaus nousee 30 euroon nykyisestä 12 eurosta, työaikapankkia sovellettaessa korvaus on 35 euroa.
  - Päivärahan suuruus tarkistettu verottajan ohjeiden mukaisesti 41 euroon (aikaisemmin 39).
  - Yömatkarahan suuruus nostettu 22 euroon (verotonta 12 euroa).
  - Päivittäisiin matkakustannuksiin kaksi uutta korvausryhmää; yli 160 km 38,55€ ja yli 200 km 40 €.
  - Ateriakorvauksen sekä B-miesten päivärahan kilometrivaatimus yhdenmukaistettu 40 kilometriin.
  - Työnantajan auton säilyttämiskorvaus korotettu 150 euroon ja vaatteiden 120 euroon vuodessa.
  - Varallaoloa koskevat säännöt toistaiseksi lähellä nykyisiä; poistettu takapäivystystä koskevat säännöt ja lisätty uusi sääntö koskien 7h vähimmäisvuorokausilepoaikaa
    - **Osapuolet neuvottelevat uudesta mallista**
- Keskimääräisen työaikamallin käyttöönottoa ja varallaolomääräysten uudistamista selvittämään perustetaan Paltan ja JHL:n välinen työryhmä. Työryhmän tavoitteena saada esityksensä työehtosopimukseen tehtävistä muutoksista valmiiksi 31.3.2017 mennessä.

VR TRACK

SISÄINEN

VARALLAOLO

Yhteisellä matkalla

4.1 Varallaolosopimus

ORMO 7§
sivu 9

- Nykyinen varallaolomalli muuttuu 1.2.2017 alkaen siten, että:
  - Takapäivystystä ei ole;
  - Lisätään uusi sääntö 7 tunnin vähimmäisvuorokausilepoajasta
- Muutoin ennallaan
- Työryhmä neuvottelee talvi-keväällä 2017 uudesta varallaolomallista

Varallaolo – Sitoutumisella suuri merkitys toiminnan jatkuvuudelle

- Neuvottelujen ja uuden varallaolosopimuksen perusteena on ollut asiakkaan vaatimus siitä, että VR Trackillä on käytössä ja toiminnassa asiakkaan asettamat vasteajat ja muut vaatimukset täyttävä varallaolojärjestelmä.
- Voitetut kunnossapitoalueet voidaan menettää, mikäli työnantaja ei kunnossapitäjänä pysty osoittamaan toimivaa varallaolojärjestelmää.
- Varallaolo on olennainen osa sitä palvelua, mistä asiakas maksaa.
- Käytännössä tilaajan asettama vaatimus edellyttää, että turvalaitekunnossapitotehtävissä työskentelee varallaoloon sitoutuneita työntekijöitä.
- Mikäli varallaolositoumuksen allekirjoittaneen työntekijän elämäntilanteessa tapahtuu merkittäviä muutoksia, jonka vuoksi hän on kykenemätön osallistumaan varallaoloon, voivat työntekijä ja esimies neuvotella varallaolon keskeyttämisestä määräajaksi tai toistaiseksi.

4.2 Varallaolomuoto

- Työnantaja ei edellytä varallaolijalta oleskelua asunnossaan
  - **= ns. vapaamuotoista varallaoloa.**
- Varallaolijan tulee olla tavoitettavissa matkapuhelimella ja hänellä on käytössään työnantajan osoittama auto.
- Yhteydenotosta lähtö vikapaikalle siten, että hän pyrkii saapumaan asiakkaan asettaman vasteajan sisällä vikapaikalle ja ilmoittaa tästä sovitusti.
- Varallaolo tapahtuu säännöllisen työajan ulkopuolella.
  - Varallaoloon käytettyä aikaa, johon ei sisälly työsuoritusta, ei lueta työajaksi.
  - Varallaolo-aika keskeytyy ja vastaavasti työaika alkaa viankorjausta koskevasta yhteydenotosta.
  - Työaika päättyy, kun työntekijä on palannut lähtöpaikkaansa, jolloin vastaavasti varallaoloaika jatkuu suunnitellun varallaolo-ajan päättymiseen saakka.

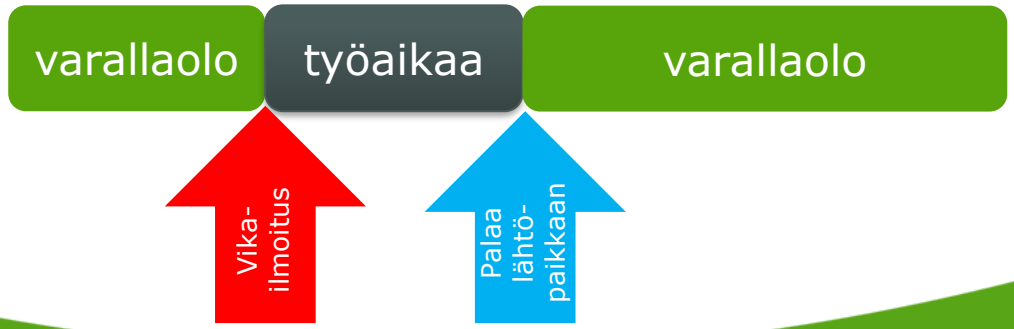

4.3 Varallaolomallit 1/2

- Työnantaja määrittää
  - varallaolijoiden lukumäärän,
  - varallaolokierron ja
  - varallaoloringin laajuuden.
- Työnantaja laatii kullekin projektille oman varallaoloa sisältävän työvuorosuunnitelman (varallaolomallin), joka parhaiten soveltuu asiakkaan vaatimuksiin ja paikallisiin olosuhteisiin.
- Huomioidaan työntekijöiden tasapuolisuus.
- Varallaolomallit laaditaan siten, että ne tukevat työntekijän jaksamista.
  - Laaja varallaolorinki -> työtehtävät jakaantuvat useammalle henkilölle -> kuormitus jakaantuu tasaisemmin -> jaksaminen paranee ja osaaminen lisääntyy suuremmalla henkilömäärällä.

4.3. Varallaolomallit 2/2

- Työnantaja kuulee luottamusmiestä varallaolomallia laadittaessa = työntekijöiden näkemykset tulevat huomioiduiksi.
- Pääsääntönä yhden henkilön varallaolo
  - Yksintyöskentelyä koskevat edellytykset huomioidaan mallissa ja henkilöiden perehdyttämisessä.
  - Poikkeuksena pääsäännöstä työnantaja voi määrätä samanaikaisesti kaksi henkilöä varallaoloon mm. työn sujuvuuden vuoksi (varautuminen esim. lumisateeseen, ukkoseen).

Vuorokausilevon varmistaminen

- ***Vuorokausilepoa ainakin 7 h***
- *Esim: varallaolovuoro 16-07, sen jälkeen normaali työvuoro 07-16 (1h ruokatauolla)*

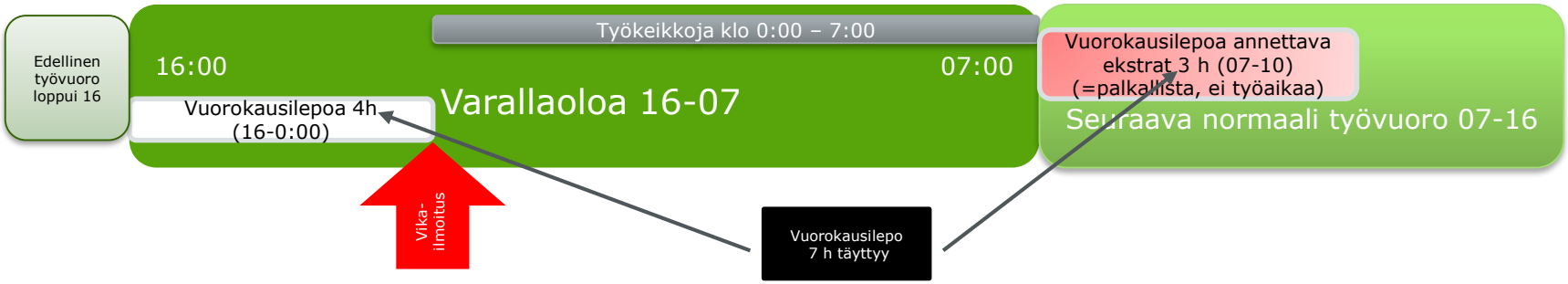

- Jos viikolla (maanantaista perjantaihin) tehtävän varallaolovuoron aikana ei täyty 7 tunnin yhtenäinen vuorokausilepoaika, varallaolijalla on oikeus 7 tunnin yhtenäiseen lepoaikaan varallaolovuoron päätyttyä.
  - *Eli jos saman vuorokauden aikana tulee sen verran vikailmoituksia, ettei TT ehdi levätä yhtäjaksoisesti 7 h => varmistetaan riittävä lepo tällä uudella säännöllä*
- Mikäli 7 tunnin yhtenäisen lepoajan täyttäminen aiheuttaa työajan menetystä seuraavassa työvuorossa, ei menetettyjä tunteja vähennetä työntekijän säännöllisen työajan palkasta.

4.4. Varallaolokorvaukset – Varsinainen varallaolo

- Kaikki varallaolokorvaukset on määritelty tässä sopimuksessa tyhjentävästi, eikä niistä voida poiketa paikallisella tasolla.

- Henkilölle korvataan varallaoloon käytetty aika pääsääntöisesti rahana siten, että korvaus per siihen käytetty tunti on:

  I. *30 % normaalista tuntipalkasta maanantaista klo 07:00 seuraavaan perjantaihin klo 16:00*
  II. *50 % normaalista tuntipalkasta perjantaista klo 16:00 seuraavaan maanantaihin klo 07:00*
  III. *50 % normaalista tuntipalkasta kun varallaolo sattuu arkipyhäpäivälle*

- Kohdan III) mukaista korvausta maksetaan arkipyhää edeltävästä päivästä klo 16:00 arkipyhää seuraavaan päivään klo 07:00 asti.

- Kohtien II) ja III) tarkoittamasta korvauksesta varallaolijalla on oikeus pitää enintään 16h vapaa-aikana rahakorvauksen sijaan. Tarkoitus on, että vapaa käytetään viikonloppu- tai juhlapyhävarallaolon jälkeisenä päivänä, jotta varallaolija ehtii palautumaan varallaolovuorosta ennen normaaliin työvuoroon sijoittumista. Järjestelystä on sovittava hyvissä ajoin esimiehen kanssa, jotta vapaa voidaan huomioida TES:n mukaisessa työvuorosuunnittelussa.

4.4. Varallaolokorvaukset – Varsinainen varallaolo

- Edellä kohdissa I)-III) mainittuja korvauksia ei makseta päällekkäin, vaan varallaolija on aina oikeutettu vain yhden korvausperusteen mukaiseen varallaolokorvaukseen.

- Varallaolokorvaus lasketaan säännöllisen työajan ansiosta.

4.5. Projektipalkkiomalli ja vasteaikasaldojen seuranta

- VR Trackin Rautatiealan työehtosopimuksen piirissä oleva henkilöstö on mahdollista palkita projektipalkkiomallin mukaisesti projektin menestyessä ja tavoitteiden ylittyessä.
- Projektipalkkion määräytymisperusteet määritellään työnantajan toimesta erikseen kunkin projektin erityispiirteet huomioiden.

- *Mikäli projekteilla on käytössä tilaajan määrittämä vasteaikabonusjärjestelmä, jaetaan vasteajoista mahdollisesti saatavat bonukset kunkin alueyksikön varallaoloringissä olevien henkilöiden kesken.*
- *Mahdollisen bonuksen ansaitsemisessa ja jakamisessa huomioidaan VR Trackin kulloinkin voimassa olevan projektipalkkiosäännön ehdot.*

VR TRACK

SISÄINEN

KESKIMÄÄRÄINEN TYÖAIKA

Yhteisellä matkalla

Keskimääräinen työaika

*”Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry sekä Palvelualojen työnantajaliitto Palta ry sopivat perustavansa työryhmän selvittämään keskimääräisen työaikamallin käyttöönottoa JHL-TES:en soveltamisalalla. Työryhmä käyttää työnsä perustana näissä neuvotteluissa laadittua luonnosta keskimääräisen työajan ehdoiksi, joka on tämän sopimuksen **liitteenä**. Työryhmän tavoitteena on saada työnsä valmiiksi maaliskuun 2017 loppuun mennessä.”*

- Ajatuksena, että keskimääräistä työaikamallia kokeillaan vuoden mittaisena pilottina ajalla 1.5.2018–30.4.2019.
- Työaikamalliin sisältyisi myös lomautussuoja

VR TRACK

SISÄINEN

Työaikapankki ORMOssa

ORMO 3§

Yhteisellä matkalla

6. Työaikapankki ORMOssa

- Mikäli **asianomainen henkilö** ja **työnantaja** niin etukäteen sopivat, voidaan:
  i. vuorokautista säännöllistä työaikaa pidentää tilapäisesti kahdella (2) tunnilla; ja
  ii. viikoittaista säännöllistä työaikaa 48 tuntiin 50 minuuttiin edellyttäen, että:

viikoittainen säännöllinen työaika enintään vuoden pituisena ajanjaksona **tasoittuu** keskimäärin 38 tuntiin 50 minuuttiin viikossa.

Työaika-pankissa **ei** saa koskaan olla **yli 160 h** saldoa

- Tällaisesta vapaaehtoisuuteen perustuvasta työaikajärjestelystä on sovittava viimeistään **7 päivää** ennen sitä työpäivää, jona keskimääräistä työaikaa ensi kertaa sovelletaan.
- Työnantajan edustaja ja pääluottamusmies keskustelevat aina ensin työaikapankin käytöstä.

Työaikapankki ORMOssa

- Viikoittain pidennetyssä työaikamuodossa olevien osalta JHL-TES:n 19 §:n 8. kohtaa (viikkoylityö) sovelletaan viikoittaisen säännöllisen työajan 48 tunnin 50 minuutin ylittävältä osalta.
  - *Eli viikoittaista ylityötä syntyy vasta 48 h 50 min jälkeen*

  Sen sijaan:
  - keräilyjakson aikana kertyneet 38 tuntia 50 minuuttia ylittävät viikoittaiset työtunnit (10 h) viedään työaikapankkiin yksinkertaisina tunteina (tunti tunnista).

- Maksetaan kuitenkin säännöllisen vuorokautisen työajan (8 h/6 h 50 min) **ylittäviltä** työaikapankkiin siirrettäviltä 10 tunnilta **erikoislisää 35 prosenttia**
- Työaikapankkiin kertyvä työaika on **annettava palkallisena työssäolon veroisena aikana** paikallisesti sovittuna ajankohtana 52 viikon tasoitusjakson aikana.
  - Poistettu aikaisempi edellytys, että 52 vkon tasoitusjakso olisi ehdottomasti oltava 31.3-1.4
  - ➢ Jos jatkossa sovitaan muusta tasoitusjaksosta kuin 1.4-31.3 on asiasta **ensin** oltava yhteydessä HR-päällikköön.

Vanhat jo voimassa olevat työaikapankkisopimukset, jotka on tehty vanhan KKS II:n perusteella ovat voimassa muutoksitta, eli tasoitus on tehtävä per 1.4.

Työaikapankki ORMOssa – Ylityön syntyminen

- Päivittäin pidennetyssä työaikamuodossa työstä, joka päivittäin tai viikoittain **tehdään työtuntijärjestelmässä ilmenevän säännöllisen työajan lisäksi**, maksetaan päivittäinen ja viikoittainen ylityökorvaus JHL-TES 19 §:n 4 ja 8 (eli 48h50min) kohdan mukaisesti

Esimerkki 1:

Työntuntijärjestelmä 48h50min

Viikko x	Ma	Ti	Ke	To	Pe	
Suunniteltu	10	10	8	10	8h 50min	Yht. 46h50min
Tehty	10	10	10	10	8h 50min	Yht. 48h50min
Vrk. ylityö			2h			
Viikkot. ylityö			-			

- Mikäli joudutaan poikkeamaan ennakkoon laadituista työvuoroista, maksetaan työntekijälle ensimmäiseltä muuttuneelta työvuorolta **35 euron** korvaus ilman korotuksia ja lisiä.
  - *eli jos etukäteen ilmoitettu työvuoro muutetaan ennen siinä olevan työvuoron alkamista, on muutoksesta maksettava 35 € (aikaisemmin 12€)*

Työaikapankki ORMOssa – Ylityön syntyminen ja pankkiin vietävät tunnit

Esimerkki 2: Työntuntijärjestelmä 48h50min

Viikko x	Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	
Suunniteltu	10	10	8	10	8h 50min		Yht. 46h50min
Tehty	10	10	10	10	8h 50min	5	Yht. 53h50min
Vrk ylityö			2h				
Viikkot. ylityö			-			5	
Työaika-pankkiin	2	2	-	2	2		Yht. 8h siirtyy pankkiin
Vertailu pidennettyyn normaaliin työaikaan	8	8	8	8	6h50min		

…ja työaikapankkiin siirrettäviltä 8 (max 10) tunnilta **erikoislisää 35 prosenttia**

Työaika-pankissa **ei** saa koskaan olla **yli 160 h** saldoa

Työaikapankki ORMOssa – Irtaantuminen pankista

- Työnantaja tai henkilö voi työsuhteen jatkuessa irtautua **yhden kuukauden ilmoitusaikaa** noudattaen työaikapankin soveltamispiiristä. Tällöin henkilön säästetyt tunnit nollataan työaikajärjestelyin 6 kuukauden kuluessa, tai mikäli tämä ei ole mahdollista, säästetyt tunnit korvataan vastaavana rahakorvauksena.
- Työaikapankkiin kertyvä työaika on annettava palkallisena työssäolon veroisena aikana paikallisesti sovittuna ajankohtana 52 viikon tasoitusjakson aikana. Mikäli työsuhde päättyy ennen kertyneen työajan pitämistä, korvataan pitämättä jäänyt työaika **rahakorvauksena**.
- Mikäli henkilö **sairastuu** ennen suunniteltua työaikavapaata tai sen aikana, siirtyy pitämättä jäänyt osa myöhempään ajankohtaan. Jos henkilö ei sairauden johdosta ehdi pitää työaikavapaata 52 viikon tasoitusjakson aikana, korvataan pitämättä jäänyt osuus rahakorvauksena.

Työaikapankki ORMOssa – Luottamusmiehelle saldotietoa

- Työaikapankin saldokertymätiedot toimitetaan **pyynnöstä neljännesvuosittain** asianomaiselle luottamusmiehelle tämän edunvalvontapiiriin kuuluvista työntekijöistä tarkoituksenmukaisesti ryhmiteltynä.
- Työaikapankin alkamisesta ja pankissa olevat tuntisaldot ilmoitetaan, soveltuvaa järjestelmää käyttäen, mahdollisimman reaaliaikaisesti työaikapankkisopimuksen tehneelle työntekijälle.